

Geef mij maar Amsterdam

De vestigingsplaats van een politieke partij als de PvdA leent zich niet voor een publiek debat. Behalve als de beslissing erover in relatie staat tot het functioneren van een partij in het democratisch bestel. En daarvan is in dit geval naar mijn overtuiging sprake.

Het partijbestuur van de PvdA heeft besloten dat het kantoor van deze politieke vereniging over drie jaar naar Den Haag dient te verhuizen. Regeren is vooruitzien, zou je denken; een verstandige beslissing dus. Dat valt bitter tegen, omdat er aan het besluit eigenlijk geen enkele expliciete visie over wat een sociaal-democratische partij in het huidige tijdsgewricht zou moeten zijn ten

grondslag ligt. Dit gebrek aan visie lijkt zich tot een hardnekkige eigenschap van het partijbestuur te hebben ontwikkeld. Enige jaren geleden, toen de PvdA als gevolg van dalend ledental ook al moest reorganiseren, werden adviesbureaus ingehuurd om voorstellen te ontwikkelen zonder dat het toenmalige partijbestuur hen ook maar enige richtlijn verschaft. Het ontbrak het bestuur aan een opvatting over plaats en functie van partijen in ons politiek bestel, en daarmee aan gevoel van richting voor een vernieuwde partijorganisatie.

Laten we het belang van de plek waar een partijkantoor is gevestigd niet overdrijven. Maar om nu naar Den Haag te gaan verhuizen voor de *synergie* met de fractie, zoals het partijbestuur bedacht heeft, lijkt me een reden

om er niet heen te gaan. Het argument van synergie zou passen in een partij, waarin de politieke vereniging als verlengstuk van de parlementaire fractie wordt gezien. Maar zo'n partij heeft de PvdA juist niet willen zijn. Zij heeft steeds gezocht naar een vruchtbare verhouding tussen de *party in parliament* enerzijds, de vereniging als maatschappelijke organisatie anderzijds. Dat is niet alleen verstandig voor de partij als bredere vereniging, maar ook voor de fractieleden, die met een zekere onafhankelijkheid ten opzichte van hun partij horen te kunnen functioneren.

Er zijn periodes geweest waarin de tegenstelling tussen het parlementaire Den Haag en het activistische Amsterdam belachelijke proporties aannam. Maar inmiddels is die tijd voorbij. Veeleer

H O O F D E N & Z I N N E N

dreigt de maatschappelijke oriëntatie van de vereniging weg te zakken. Kiest het partijbestuur er nu impliciet voor deze ontwikkeling te versnellen? Het is geen wonder dat sommigen het verhuizingsbesluit zo interpreteren.

In de tweede plaats werpt de besluitvorming een tamelijk schril licht op de wijze waarop het bestuur van één van de grote politieke partijen zich van zijn taak kwijt. In de geschiedenis van de PvdA is vaker de gedachte geopperd naar Den Haag te verhuizen. Betrekkelijk recent nog is daarover gedebatteerd met als uitkomst: de PvdA blijft in Amsterdam. In die wetenschap is het huidige kantoorpand aan de Witsenkade verkocht. Binnen anderhalf jaar diende het pand leeg te wor-

den opgeleverd. Vooral de afkalvende financiële positie van de PvdA gaf, in combinatie met de onderhoudswerkzaamheden die moeten worden verricht, aanleiding tot verkoop over te gaan. Het dagelijks bestuur bevestigde nog eens dat verhuizing naar een andere stad niet aan de orde was.

Maar terwijl de kantoorpandenmarkt in Amsterdam driftig werd onderzocht, lanceerde penningmeester Etty opeens het idee toch nog maar eens de locatie Den Haag te gaan onderzoeken. In strijd met alle eerdere afspraken besloot het partijbestuur kort geleden (10 voor, 8 tegen, 1 onthouding en 14 afwezig) toch dat het PvdA kantoor naar Den Haag zou gaan, maar nu in twee fasen: eerst verhuizen in Amsterdam,

en over drie jaar naar Den Haag. Aardiger voor het personeel, werd gezegd. Koude sanering, zeggen anderen. Inmiddels wordt de PvdA aldus met een in financieel opzicht zeldzaam nonchalant bestuur geconfronteerd, die de slinkende financiën node-loos belast door een dubbele verhuizing binnen drie jaar.

De consistentie, betrouwbaarheid en legitimiteit van de besluiten van het partijbestuur zijn ver te zoeken. Het congres besluit begin 1997 over de toekomstige vestigingsplaats. Hopelijk met meer wijsheid.

FRANS BECKER

Adjunct-directeur van de Wiardi Beckman Stichting

